

فرہنگ اخلاقی معصومین علیہ السلام

(حروف و - د)

احمد رضوان فر

WWW.IRC.IR
INFO@IRC.IR

فرهنگ اخلاقی معصومین (ع)

(حروف د - ذ)

نویسنده: آیت الله العظمی روح الله احمدی - ۱۳۴۳
تألیف و تدوین: فرهنگ اخلاقی معصومین (ع) (حروف د - ذ) / احمد رضاوان فر
موضوع: نشر فقه و مبانی اسلامی جمهوری اسلامی ایران، مرکز پژوهش‌های اسلامی، ۱۳۹۲
مختصراً: ۴۷۱ ص

ISBN: 978 - 964 - 514 - 283 - 2 ، رتال ۱۲۲۰۰۰

وضعیت فهرست نویسی: قیام

یادداشت: کتابخانه

موضوع: اخلاق اسلامی

موضوع: احادیث اسلامی

موضوع: چهارده معصوم - اخلاق

شناسه افزوده: صداوسیما جمهوری اسلامی ایران، مرکز پژوهش‌های اسلامی

رده بندی کنگره: ۱۳۹۲ ر ۴۶۴ ق ۸ / ۴ BP ۲۲۷

رده بندی دیویی: ۲۹۷ / ۶۱

شماره کتابشناسی ملی: ۲۲۶۲۵۱۱

نویسنده: احمد رضاوان فر

تهیه کننده و ناشر: مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما

ویراستار: مرضیه علاقه‌بند

صفحه آرا: محمد صادقی

چاپ: اول / ۱۳۹۲

شمارگان: ۵۰ جلد

شابک: ۲ - ۲۸۳۹ - ۵۱۴ - ۹۶۴ - ۹۷۸

قیمت: ۱۲۲۰۰۰ رتال

کلیه حقوق چاپ و نشر محفوظ است

نشانی: قم، بلوار امین، مرکز پژوهش‌های اسلامی صداوسیما

تلفن: ۳۲۹۱۵۵۱۱ - ۲۵ - دورنگار: ۳۲۹۱۵۵۱۰

تهران: خیابان جام جم، ساختمان شهید رهبر، طبقه زیر زمین

تلفن: ۲۲۱۶۴۹۹۷ - ۲۲ - ۲۱ - نمابر: ۲۲۱۶۴۹۹۷

دفتر خراسان: مشهد، خیابان امام خمینی (ع)، جنب باغ ملی، ساختمان صبا، طبقه سوم

تلفن: ۲۲۱۵۱۰۸ - ۲۲۱۵۱۰۶ - ۵۱۱ - نمابر: ۲۲۱۵۱۰۶

فهرست مطالب

۲۳	دبیاجه
۲۷	پیش گفتار

۳۱	در گوشه سخن گفتن (نجوا)
۳۳	آداب گفت و شنود و اهمیت آن
۳۵	آدابی که باید رعایت شود:
۳۵	آدابی که باید ترک شود:
۳۶	درگوشی سخن گفتن
۳۶	۱. معنای نجوا و درگوشی سخن گفتن
۳۷	۲. درگوشی سخن گفتن در قرآن
۴۲	انواع نجوا
۴۴	نجواهای صحیح
۴۵	۳. نجوا در روایات
۴۶	۴. نجوا و سخنان درگوشی از دیدگاه فقه
۴۷	گلبانگ حدیث
۴۷	در گوشه صحبت کردن ممنوع

- ۴۷ حکمت نهی از درگوشی صحبت کردن
- ۴۷ موارد جواز درگوشی صحبت کردن
- ۴۸ نمونه‌های رفتاری
- ۴۸ ۱. نجوای شیطانی
- ۵۱ ۲. نجوای عاشقانه
- ۵۲ ۳. نهی از نجوا و شرک خفی
- ۵۳ آموزه‌ها
- ۵۴ منابع دیگر

- ۵۵ دروغ‌گویی
- ۵۸ ۱. علت و بیشه دروغ‌گویی
- ۵۹ الف) شیطان و ابلیس
- ۶۰ ب) حسادت
- ۶۲ ج) گناه و فرار از رسوایی
- ۶۳ د) بی‌ایمانی
- ۶۳ ه) حقارت و پستی
- ۶۴ و) علت غایی دروغ
- ۶۵ ۲. آثار دروغ‌گویی
- ۶۵ الف) خواری و روسپاهی در دنیا و عذاب آخرت
- ۶۶ ب) تباه‌کننده دین و ایمان
- ۶۶ ج) پشیمانی
- ۶۶ د) تباهی همه چیز
- ۶۶ ه) غیبت و بدگویی
- ۶۶ و) از بین رفتن آبرو و اعتماد
- ۶۷ ز) خشم خدا، تحقیر مردم، دشمنی فرشتگان
- ۶۷ ح) محروم شدن از نماز شب
- ۶۷ ط) کم شدن رزق و روزی
- ۶۷ ی) بدعت

۶۸	(ک) محروم شدن از فهم نشانه‌های خدا
۶۸	(ل) محروم شدن از هدایت و رستگاری
۶۸	۳. دروغ مصلحتی
۷۱	دروغ مصلحتی در روایات و فقه
۷۲	موارد استثنای دروغ
۷۳	۴. توریه
۷۵	۵. راه‌های درمان دروغ
۷۶	(الف) مبارزه با وسوسه‌های شیطان
۷۶	(ب) مبارزه با حسادت
۷۷	(ج) تقویت ایمان
۷۸	(د) مبارزه با شکی
۷۸	(ه) تقویت عزت نفس
۷۸	(و) توجه ویژه به عبادت و نماز
۷۹	گلبانگ حدیث
۷۹	دروغ نگوید
۷۹	دروغ، پست‌ترین خوی‌ها
۸۰	دروغ و ایمان
۸۱	علت دروغ‌گویی
۸۲	آثار دروغ‌گویی
۸۳	دروغ و خردمند
۸۳	گستره دروغ‌گویی
۸۴	معاشرت نداشتن با دروغ‌گو
۸۴	نمونه‌های رفتاری
۸۴	۱. سخن عمار یاسر دروغ محسوب نمی‌شود
۸۵	۲. از همه قوی‌تر و نیرومندتر آن کس است که کلمه‌ای دروغ بر زبان نیاورد
۸۶	۳. محدوده دروغ
۸۷	۴. ادعای دروغ
۸۸	۵. دروغ‌گو

۸۹. ۶. دروغ گوی فاسق افشا گردید.....
۹۰. ۷. سرانجام سوگند دروغ.....
۹۱. ۸. ترک دروغ، سرچشمه ترک همه گناهان.....
۹۱. آموزه‌ها.....
۹۴. منابع دیگر.....
۹۵. دزدی.....
۱۰۰. انگیزه‌های دزدی.....
۱۰۱. آثار دزدی.....
۱۰۱. ۱. سرقه، سبب خیانت به خویشان و قرار گرفتن در زمره خائنان است؛.....
۱۰۲. ۲. سرقه، سبب ستم به خود و دیگران است.....
۱۰۲. ۳. سرقه موجب آبادی زمین است.....
۱۰۳. ۴. سرقه موجب آلودگی به گناهی دیگر.....
۱۰۳. فلسفه بریدن دست دزد.....
۱۰۳. الف) بیان امام رضا (ع).....
۱۰۴. ب) بیان شهید مطهری (ره).....
۱۰۹. اصلاح سارق.....
۱۱۰. چرا حد دزدی در کشور اجرا نمی‌شود؟.....
۱۱۱. گلبانگ حدیث.....
۱۱۱. مواردی مصداق حد دزدی نمی‌شود.....
۱۱۳. توسعه در معنای دزدی.....
۱۱۴. نمونه‌های رفتاری.....
۱۱۴. ۱. عقیل، مهمان علی (ع).....
۱۱۷. ۲. در توبه برای شریک‌ترین دزدها هم باز است.....
۱۱۸. ۳. نرمش در مسائل شخصی و صلابت در مسائل اصولی.....
۱۲۱. ۴. شأن نزول آیه ۳۳ سوره مائده.....
۱۲۲. آموزه‌ها.....
۱۲۸. منابع دیگر.....

دشمن شناسی و دشمن ستیزی.....	۱۳۱
۱. معنای دشمن و دشمنی.....	۱۳۲
۲. اهمیت دشمن شناسی.....	۱۳۴
۳. شاخص ها و معیارهای دشمنی.....	۱۳۵
الف) شر و فساد.....	۱۳۵
ب) دعوت به بدی و زشتی.....	۱۳۶
۴. عوامل دشمنی.....	۱۳۷
الف) خلق و خوهای دشمن ساز.....	۱۳۷
یک - استکبار.....	۱۳۷
دو - غرور.....	۱۳۸
ب) اعمال و رفتار دشمن ساز.....	۱۳۸
یک - بدزبانی.....	۱۳۸
دو - بی تقوایی.....	۱۳۸
سه - توهین به مقدسات.....	۱۳۸
چهار - شراب خواری، قمار بازی.....	۱۳۹
۵. آثار دشمنی.....	۱۳۹
۱. اذیت و آزار.....	۱۴۰
۲. ظلم و ستم، بی عدالتی و تجاوز.....	۱۴۰
۳. مکر و نیرنگ.....	۱۴۱
۴. نابودی جامعه.....	۱۴۱
۶. تحلیل دشمنی انسان ها.....	۱۴۳
۷. دشمن سرسخت انسان از نگاه علامه طباطبائی (ره).....	۱۴۵
گلبانگ احادیث.....	۱۴۸
نهی از دشمنی با یکدیگر.....	۱۴۸
بذر دشمنی.....	۱۵۰
کسانی که شایسته اند دشمن نامیده شوند.....	۱۵۰
دشمن ترین دشمن.....	۱۵۰
نباید خود را از دشمن ایمن پنداشت.....	۱۵۱

- دشمنی مردم با آنچه نمی‌دانند ۱۵۱
- دشمنی نزدیکان ۱۵۲
- جلب آشتی دشمنان ۱۵۲
- نمونه‌های رفتاری ۱۵۳
۱. بدزبانی ۱۵۳
۲. امام حسین (ع) و استخدام وسیله ۱۵۶
۳. علی (ع) و بستن آب به روی دشمن ۱۵۷
۴. ترحم بر دشمن ۱۵۸
- آموزه‌ها ۱۶۰
- منابع دیگر ۱۶۴
- دعا ۱۶۵
۱. دعا در لغت ۱۷۰
۲. شرایط دعا ۱۷۲
- الف) خواستن و طلب واقعی ۱۷۲
- ب) ایمان و اعتماد به استجابت ۱۷۲
- ج) مخالف نبودن با سنت‌های تکوین و تشریع ۱۷۲
- د) هماهنگی شئون دعاکننده با دعا ۱۷۳
- ه) مورد دعا نتیجه گناه نباشد ۱۷۳
- و) دعا نباید جان‌شین فعالیت قرار گیرد ۱۷۴
۳. آداب دعا ۱۷۵
- الف) آداب دعا در قرآن ۱۷۵
- ب) آداب دعا در روایات ۱۷۶
- گلبانگ حدیث ۱۷۹
- اهمیت و جایگاه دعا ۱۷۹
- آثار دعا ۱۸۰
- در همه حال دعا کنید ۱۸۱
- هر چیزی را از خدا بخواهید ۱۸۲

۱۸۳	برخی از آداب دعا
۱۸۴	پافشاری در دعا
۱۸۵	ناشدنی و ناروا از خدا مخواه
۱۸۵	کسی که فقط خدا را می بیند
۱۸۶	دعاهای مستجاب
۱۸۸	دعاهایی که اجابت نمی شود
۱۸۹	تأخیر در اجابت دعا
۱۹۰	برای بعضی دعا نکنید
۱۹۰	هیچ دعایی بی اثر نیست
۱۹۱	دعایی که ایمان هر غیاب کسی می کند
۱۹۲	نمونه های رفتاری
۱۹۲	۱. خواهش دعا
۱۹۳	۲. دعا در حق دیگران
۱۹۳	۳. سلمان از خدا چه می خواهد
۱۹۴	۴. دعای امام هادی (علیه السلام) در حق یکی از شیعیان
۱۹۶	۵. شرط قبولی دعا ولایت است
۱۹۷	۶. تمثیل مولوی (دعا خودش مطلوب است)
۱۹۸	آموزه ها
۲۰۰	منابع دیگر
۲۰۱	دغل کاری
۲۰۳	۱. معنا و مصداق دغل کاری
۲۰۳	الف) دغل کاری با امام و رهبر مسلمانان
۲۰۵	ب) دغل کاری با خود
۲۰۶	۲. دغل کاری از اخلاق انسان های پست است
۲۰۶	۳. آثار دغل کاری
۲۰۸	گلبانگ حدیث
۲۰۸	دغل کاری در معامله

- ۲۰۹ نکوهش دغل کاری
- ۲۰۹ جایگاه دغل کاری و دغل کار
- ۲۱۰ پرهیز از دغل کاری
- ۲۱۱ پی آمدهای دغل کاری
- ۲۱۱ زشت ترین دغل کاری
- ۲۱۲ دغل کارترین مردم
- ۲۱۲ نمونه های رفتاری
- ۲۱۲ ۱. از ما نیست کسی که تقلب کند.
- ۲۱۳ ۲. صراحت و صداقت در سیاست
- ۲۱۴ ۳. با ستمنازان غل و غش می کنی؟
- ۲۱۴ ۴. ز تو باد به راستی و درستی
- ۲۱۷ آموزه ها
- ۲۱۸ منابع دیگر
- ۲۱۹ دنیا طلبی
- ۲۲۰ ۱. معنای دنیا
- ۲۲۲ ۲. تعبیر از دنیا در قرآن و روایات
- ۲۲۶ ۳. چیستی دنیا طلبی و ویژگی های انسان دنیا طلب
- ۲۲۷ معنای دنیا طلبی
- ۲۲۸ ویژگی های انسان های دنیا طلب
- ۲۲۹ ۴. چرا انسان دنیا طلب می شود؟
- ۲۲۹ الف) نفی خدا و آخرت
- ۲۲۹ ب) غفلت
- ۲۳۰ ۵. آثار دنیا طلبی
- ۲۳۴ گلبانگ حدیث
- ۲۳۴ جایگاه دنیا
- ۲۳۵ نکوهش دنیا
- ۲۳۶ دنیا به اندازه ضرورت

۲۳۷	به دنیا ناسزا مگویید
۲۳۸	دنیا آخرین دیدرس انسان کور
۲۳۸	دنیا دوستی منشأ هر گناهی است
۲۳۹	معنای دنیا دوستی
۲۳۹	برخورد با دنیا
۲۴۰	پرهیز از دل بستن به دنیا
۲۴۰	دنیا زندان مؤمن است
۲۴۱	ارزشمندترین مردم
۲۴۱	حکایت انسان و دنیا
۲۴۲	نمونه‌های رفتاری
۲۴۲	۱. دنیا طلبان چنین خلق و خویی ندارند
۲۴۳	۲. کدام یک عابدترند؟
۲۴۳	۳. من حاجتی ندارم
۲۴۵	۴. دنیا طلبی در جنگ احد
۲۴۶	۵. علی علیه السلام و دنیا طلبان
۲۴۷	آموزه‌ها
۲۴۸	منابع دیگر
۲۴۹	دو رویی
۲۵۲	واژه‌شناسی دورویی و نفاق
۲۵۵	منشأ دورویی و نفاق
۲۵۶	عوامل نفاق
۲۵۶	دروغ
۲۵۶	دشمنی و مشاجره کردن
۲۵۷	غنا
۲۵۷	هم‌نشینی با اهل دنیا و صاحبان قدرت
۲۵۸	آثار دورویی و نفاق
۲۵۸	نفرت و بی‌اعتمادی

۲۵۸	جلوگیری از استجاب دعا
۲۵۹	خیانت
۲۵۹	تباه کننده ایمان
۲۵۹	عذاب دردناک
۲۵۹	مهر بر قلب و عدم درک
۲۶۰	اضطراب
۲۶۰	خودبرتربینی و تکبر
۲۶۰	چگونگی برخورد با دورویی و نفاق
۲۶۲	جریان دورویی و نفاق منافقین در صدر اسلام
۲۶۵	گلیانگ مدیف
۲۶۵	۱. جایگاه نفاق
۲۶۵	۲. نشانه‌های نفاق
۲۶۷	۳. عوامل و خاستگاه نفاق
۲۶۹	۴. آثار نفاق و دورویی
۲۷۰	۵. عوامل از بین برنده نفاق
۲۷۱	۶. پرهیز از منافق زبان باز
۲۷۲	نمونه‌های رفتاری
۲۷۲	۱. صعود و نزول روح
۲۷۳	۲. ای حنظله! آدمی هر ساعتی حالتی دارد
۲۷۴	۳. دچار نفاق شده‌ام
۲۷۴	۴. اشک تمساح
۲۷۵	آموزه‌ها
۲۷۵	۱. دو حالت و دو وضعیت داشتن، غیر از نفاق است
۲۷۶	۲. ابزار منافق
۲۷۷	۳. لزوم پیکار با نفاق
۲۷۸	۴. نفاق یک بیماری است
۲۷۹	۵. نفاق اخلاقی و نفاق عقیدتی
۲۷۹	منابع دیگر

۲۸۱	دوستی.....
۲۸۲	۱. جایگاه دوستی و محبت.....
۲۸۴	۲. خاستگاه دوستی و محبت چیست؟.....
۲۸۶	۳. عوامل و موانع دوستی کدام است؟.....
۲۸۷	الف) عوامل دوستی.....
۲۸۷	یک - عوامل دوستی از منظر قرآن.....
۲۹۰	دو - عوامل دوستی از منظر روایات.....
۲۹۴	ب) موانع دوستی.....
۲۹۴	یک - مانع دوستی از دیدگاه قرآن.....
۲۹۵	دو - موانع دوستی از دیدگاه روایات.....
۲۹۹	۴. معیارهای دوستی و انواع دوست کدام است؟.....
۲۹۹	الف) معیارهای دوستی.....
۲۹۹	یک - تقوا.....
۳۰۰	دو - یاور انسان در طاعت خدا.....
۳۰۰	سه - کم توقعی.....
۳۰۰	چهار - تذکر عیبها.....
۳۰۱	پنج - توجه به نیازها.....
۳۰۱	شش - احترام به شعائر دین.....
۳۰۲	هفت - صدق و راست گویی.....
۳۰۲	هشت - نرم خوئی، مهربانی و خوش برخوردی.....
۳۰۲	نه - اهل نماز و روزه بودن، امانت دار بودن و.....
۳۰۲	ب) انواع دوست.....
۳۰۴	۵. حقوق و آداب دوستی.....
۳۰۴	الف) شناخت شناسنامه ای.....
۳۰۴	ب) اعلام دوستی.....
۳۰۵	ج) حفظ دوستی قدیمی.....
۳۰۶	د) گشاده رویی.....
۳۰۶	ه) تعادل در دوستی.....

- ۳۰۷..... (و) جدال و شوخی ممنوع
- ۳۰۸..... گلبانگ حدیث
- ۳۰۸..... کبوتر با کبوتر؛ باز با باز
- ۳۰۸..... هم‌نشین بد
- ۳۰۹..... افراد شایسته دوستی
- ۳۱۱..... پرهیز از هم‌نشینی با بدان
- ۳۱۲..... کسانی که شایسته دوستی و مصاحبت نیستند
- ۳۱۴..... انواع دوست
- ۳۱۴..... عوامل برهم زنده دوستی
- ۳۱۵..... آنچه از شمار دوستان می‌کاهد و آنچه بر شمار دوستان می‌افزاید
- ۳۱۹..... مرزهای دوستی
- ۳۲۱..... آزمایش دوست
- ۳۲۲..... برترین یاران
- ۳۲۳..... نمونه‌های رفتاری
- ۳۲۳..... ۱. مسلمان و کتابی
- ۳۲۵..... ۲. دوستی‌ای که بریده شد
- ۳۲۶..... ۳. دو همکار
- ۳۲۸..... ۴. کدام دستگیره ایمان مستحکم‌تر و محکم‌تر است
- ۳۲۹..... آموزه‌ها
- ۳۲۹..... منابع دیگر

- ۳۳۱..... **دون همتی**
- ۳۳۲..... ۱. چیستی همت، دون همتی و بلندهمت؟
- ۳۳۳..... ۲. نشانه‌های دون همتی کدام است؟
- ۳۳۴..... الف) انجام دادن کارهای پست
- ۳۳۴..... ب) حسادت و ورزیدن
- ۳۳۴..... ج) شکم‌بارگی و شهوترانی
- ۳۳۴..... د) دنیاطلبی و دنیاپرستی

۳۳۵	ه) نداشتن انفاق و بخشش
۳۳۵	و) طمع به مال و منال مردم
۳۳۵	۳. آثار دون همتی چیست؟
۳۳۵	الف) حقارت
۳۳۵	ب) از بین رفتن فضیلت‌ها
۳۳۶	ج) محرومیت از دوستی با انسان‌های بافضیلت
۳۳۶	د) حسرت و پشیمانی
۳۳۶	ه) نرسیدن به اهداف عالی
۳۳۶	و) دوری از رحمت الهی
۳۳۷	۴. چگونه می‌توان دون همتی را درمان کرد؟
۳۳۷	۵. از دیدگاه کتاب و سنت، سزاوار است همت آدمی کجا صرف شود؟ (نشانه‌های بلند همتی)
۳۳۹	۶. آثار بلند همتی چیست؟
۳۴۳	گلبانگ حدیث
۳۴۴	ارزش همت
۳۴۵	آنچه سزاوار اهتمام است
۳۴۶	عالی‌ترین همت‌ها
۳۴۶	نتایج بلند همتی
۳۴۹	کسی که همتش دنیا باشد
۳۵۰	نمونه‌های رفتاری
۳۵۰	۱. کتاب جواهر الکلام، مظهر نبوغ و همت
۳۵۱	۲. در عالم همت، نان از شغل خسیس خوردن به که بار منت رئیس بردن
۳۵۱	۳. مردی که کمک خواست (دون همتی ممنوع)
۳۵۳	۴. بار نخل (یا همت بلند)
۳۵۴	۵. عرق کار (نشانه همت بلند)
۳۵۴	۶. اسکندر و دیوژن (اگر اسکندر نبودم دلم می‌خواست دیوژن باشم)
۳۵۵	۷. پیامبر و پیرمرد دون همت
۳۵۷	آموزه‌ها

۱. دون همت، نصیبش سختی و رنج است. ۳۵۷
۲. دو ویژگی مهم دون همتی. ۳۵۷
۳. همت بزرگ نشانه روح بزرگ و همت کوچک نشانه روح کوچک است. ۳۵۷
۴. دون همتی، در مواردی می تواند انسان را جهنمی کند. ۳۵۷
۵. دون همتان (اهل دنیا) چهار گروهند. ۳۵۸
۶. دون همتی و شهوت. ۳۶۰
۷. دون همتی و حقارت. ۳۶۰
- منابع دیگر. ۳۶۰

- دیدار با خدا.** ۳۶۳
۱. لقاء الله با دیدن خدا؟ ۳۶۴
 - چشم ها خدا را نمی بیند. ۳۶۷
 ۲. آیات قرآن کریم در باب لقاء دیدار با خدا. ۳۷۰
 - آیات دسته اول: انکار لقاء به اهل کفر و مشرکان و کافران. ۳۷۱
 - آیات دسته دوم: ایمان به لقاء الله و دیدار با خدا. ۳۷۳
 ۳. آثار ایمان به لقاء و دیدار الهی. ۳۷۶
 - یک - اهل صبر و اهل نماز شدن. ۳۷۶
 - دو - شجاعت، مقاومت و پایداری. ۳۷۷
 - سه - هدایت به سوی بهشت و رستگاری. ۳۷۷
 - چهار - آثار دیگر ایمان به دیدار الهی. ۳۷۸
 ۴. لقاء الله یا دیدار با خدا چیست؟ ۳۷۹
 ۵. ریشه انکار لقاء الله چیست؟ ۳۸۲
 ۶. دیدار و زیارت مؤمن. ۳۸۳
 - گلبانگ حدیث. ۳۸۴
 - شوق دیدار. ۳۸۴
 - عوامل شوق دیدار خدا. ۳۸۵
 - دوستدار دیدار خدا. ۳۸۶
 - امام حسین (ع) و دیدار خدا. ۳۸۶

۳۸۶	 نمونه‌های رفتاری
۳۸۹	 آموزه‌ها
۳۹۳	 دیوانگی
۳۹۵	 ۱. جنون و مجنون (دیوانگی و دیوانه) در لغت
۳۹۶	 ۲. جنون و مجنون در روایات
۳۹۷	 ۳. رباخواری و دیوانگی (بررسی آیه ۲۷۵ سوره بقره)
۳۹۸	 دیوانه شدن انسان و انحراف از نظام زندگی
۴۰۰	 رباخواری و خروج از نظام زندگی
۴۰۲	 گلبانگ حدیث
۴۰۲	 دیوانه حقیقی
۴۰۳	 جوانی و دیوانگی
۴۰۳	 شیعه و ایمنی از دیوانگی
۴۰۳	 دیوانه واقعی
۴۰۴	 تندخویی و دیوانگی
۴۰۴	 ذکر برای در امان ماندن از دیوانگی
۴۰۵	 بر حذر داشتن از امید دروغین
۴۰۵	 نمونه‌های رفتاری
۴۰۵	 مردی که اندرز خواست
۴۰۷	 گناه و دیوانگی
۴۰۷	 خشکه مقدسی و دیوانگی
۴۱۰	 غجب، دیوانگی است
۴۱۱	 بهلول و ساختن مسجد
۴۱۲	 شکایت از عقل
۴۱۳	 آموزه‌ها
۴۱۵	 منابع دیگر

حرف «ذ»

- ذکر..... ۴۱۹
- الف) معنای ذکر..... ۴۲۲
- ب) انواع ذکر..... ۴۲۵
- ج) آثار و پی‌آمدهای ذکر..... ۴۲۷
۱. آرامش..... ۴۲۷
۲. استغفار..... ۴۲۸
۳. اسیر پذیری از آخرین پیامبر خدا..... ۴۲۸
۴. خلل شدن گمشت قربانی..... ۴۲۸
۵. خروج از غربت..... ۴۲۹
۶. خوف و ترس از خدا..... ۴۲۹
۷. رستگاری..... ۴۳۰
۸. یاد خدا..... ۴۳۰
۹. مغفرت و آمرزش الهی..... ۴۳۰
۱۰. منع از فحشا و منکر..... ۴۳۱
۱۱. زمینه برخورداری بیشتر از هدایت الهی..... ۴۳۱
۱۲. آبادانی قلب و روح..... ۴۳۲
۱۳. زیبایی اعمال..... ۴۳۲
۱۴. تحت ولایت و تربیت الهی در آمدن..... ۴۳۳
۱۵. عامل تقویت عقل و خرد..... ۴۳۳
۱۶. شفا دهندة امراض روحی (مانند نفاق و دورویی و...)..... ۴۳۳
- د) آثار مداومت بر ذکر..... ۴۳۴
- ه) ویژگی‌های ذاکران..... ۴۳۵
- و) عوامل بازدارنده از یاد خدا..... ۴۳۶
۱. نداشتن توجه و ایمان به نشانه‌های خدا..... ۴۳۷
۲. رفاه‌زدگی..... ۴۳۸

۴۳۹	۳. نداشتن تفکر و تأمل جدی
۴۴۱	۴. گناه
۴۴۱	یک - شراب و قمار
۴۴۱	دو - چشم
۴۴۲	سه - پرخوری، سستی اراده و نظایر آن
۴۴۲	ز) آثار روی گردانی از ذکر خدا
۴۴۲	۱. هم‌نشینی و تسلط شیطان
۴۴۳	۲. از دست دادن قدرت تشخیص درست
۴۴۴	۳. زیان آشکار (ضرر از اصل سرمایه)
۴۴۴	۴. ستم
۴۴۵	۵. گمراهی
۴۴۶	۶. هدایت‌ناپذیری
۴۴۷	۷. خودفراموشی
۴۴۹	۸. سختی و کوری دل
۴۴۹	۹. زندگی تنگ و کوری در آخرت
۴۵۰	۱۰. نابودی در دنیا در آخرت و جهنم
۴۵۱	گلبانگ احادیث
۴۵۱	یاد خدا، خوی پرهیزکاران
۴۵۱	ارزش به یاد خدا بودن
۴۵۲	ذکر بسیار
۴۵۳	یاد خدا در همه حال
۴۵۴	یادکنندگان خدا
۴۵۵	یادکننده خدا، به منزله نمازگزار است
۴۵۶	ثمرات یاد خدا
۴۵۷	کسانی که مشاهده آنها یادآور خداست
۴۵۷	نمونه‌های رفتاری
۴۵۷	۱. بنده است یا آزاد (نمونه‌ای زیبا از ذکر خدا)
۴۵۹	۲. آخرین سخن (اهمیت بزرگ‌ترین ذکر از دیدگاه امام صادق علیه السلام)

- ۴۶۰ ۳. یادآوری آخرت
- ۴۶۰ ۴. تأثیر آیات قرآن بر حاکم ظالم
- ۴۶۱ آموزه‌ها
- ۴۶۵ منابع دیگر
- ۴۶۷ کتاب‌نامه

و مباحه

آفریدگار جهان، آفریده خود را بر اساس عقل و فطرت آفریده و سرپای وجود او را با محبت سرشته و شریف‌ترین مظهر خود را نماینده خویش در روی زمین قرار داده است.

دو یادگار پیامبر ﷺ یعنی قرآن و سنت، آموزه‌های شیرینی را دربردارند که دریچه رستگاری را به روی همگان می‌گشایند و آنان را به کمال مطلوب می‌رسانند.

در سراسر متون ارزشمند دینی، برای تربیت این آفریده، برنامه‌هایی ارائه شده است تا بدان جا که پیامبر گرامی اسلام ﷺ هدایت و محبت خود را به کمال رساندن انسان معرفی فرمود:

«إِنَّمَا بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ»

پس سپاس خدایی را سزااست که فراخنای گیتی را چشم انداز انسان ساخت و وی را به زیور خرد آراست و هر آنچه را در زمین و آسمان است، رام او کرد تا وی به کاوش در این حقایق پردازد و با دو بال عقل و دین، بر فراز جهان، به جان جهان بنگرد و از بزرگ آموزگاران دین، عالی‌ترین سطح دانش و بینش را فرا گیرد.

این مجموعه، برگ سبزی است پیش‌کش به بوستان دانش و ادب تا

دانش پژوهان با صرفه جویی در زمان، به دانستنی‌های دین دست یازند و از دریای بی‌کران قرآن و حدیث و کردار بزرگان دین، گوهرها بیابند.

نگارنده محترم، حجت الاسلام والمسلمین احمد رضوانفر با قلم شیوای خود، این مجموعه الفبایی فرهنگ اخلاقی معصومین (علیه السلام) را با نظارت و ارزیابی جناب حجت الاسلام والمسلمین محمدحسین درافشان تحفه همگان ساخته است. پس از بیان مقدمه‌ای درباره عنوان هر یک از موضوع‌ها و بررسی اهمیت و ضرورت آن، «گلبنگ حدیث»، گلچینی از احادیث کوتاه و گویای معصومین (علیه السلام) با موضوع بندگی خاصی جهت استفاده گویندگان و مجریان صدا و سیما و برای استفاده میان‌برنام‌ها و زیرنویس سیما تهیه شده است. از آنجا که مسایل اخلاقی تنها در قالب ارائه نمونه‌های رفتاری بسیار زیبا تأثیر بسزایی بر خواننده خواهد داشت، نمونه‌های رفتاری نیز آورده شده است. افزون بر آن، شیرازه هر موضوع با اشاره‌ای به پی‌آمدها و آموزه‌های مورد نظر تکمیل گشته است تا خواننده به نتیجه مطلوب برسد.

اکنون خرسندیم که حروف «د - ذ» از مجموعه فرهنگی اخلاقی معصومین (علیه السلام) را به حضور شما خوبان که اهل اندیشه و ایمان و انتخابید، پیش کش می‌کنیم. امید است رهاورد این اثر، گشایش افق‌های تازه‌ای در چشم‌انداز زندگی همه باشد. آری، اگر می‌خواهیم زندگی‌مان معنادار و هدف‌مند و حرکت‌مان جهت‌دار باشد، باید از فرهنگ اخلاقی و تربیتی پیشوایان معصوم خویش الگو بگیریم و تنها از آنان پیروی کنیم. در پایان، از ویراستار ارجمند اثر، محمدصادق دهقان و همکارانم در بخش نمونه‌خوانی و رایانه سپاس‌گزاریم. افزون بر آن، از همه خوانندگان محترم خواهانیم تا هرگونه کاستی در این مجموعه را به

آگاهی برسانند تا در جلدهای پسین، از کاستی‌های احتمالی، پیش‌گیری
و دز پرتو به کار بستن نظرهای ارزشمند اهل قلم، بر غنای مجموعه
افزوده شود.

انه ولی التوفیق

اداره کل پژوهش

مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما

www.ketab.ir